

2024/758

27.2.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/758

(2024. gada 26. februāris),

ar ko iecel amatā Eiropas Savienības īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 33. pantu un 31. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2019. gada 28. februārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2019/346 ⁽¹⁾, ar ko *Eamon GILMORE* kungs tika iecelts par Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos. ESĪP pilnvaru termiņš beigsies 2024. gada 29. februārī.
- (2) Būtu jāieceļ jauns ESĪP cilvēktiesību jautājumos uz 24 mēnešu laikposmu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Eiropas Savienības īpašais pārstāvis

Ar šo *Olof SKOOG* kungs tiek iecelts par Eiropas Savienības Īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos līdz 2026. gada 28. februārim. Padome, pamatojoties uz Politikas un drošības komitejas (PDK) novērtējumu un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP) priekšlikumu, var nolemt ESĪP pilnvaras izbeigt agrāk.

2. pants

Politikas mērķi

ESĪP pilnvaru pamatā ir Savienības politikas mērķi cilvēktiesību jomā, kas noteikti Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā arī ES Stratēģiskajā satvarā par cilvēktiesībām un demokrātiju un ES Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā, tostarp:

- a) uzlabot Savienības darbības efektivitāti, tās klātbūtni un pamanāmību saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu pasaulē un pozitīva vēstījuma par cilvēktiesībām izvirzīšanu, jo īpaši pilnveidojot Savienības sadarbību un politisko dialogu ar trešām valstīm, attiecīgajiem partneriem, uzņēmējiem, pilsonisko sabiedrību un starptautiskām un reģionālām organizācijām, kā arī darbojoties attiecīgajos starptautiskajos forumos;
- b) palielināt Savienības ieguldījumu, ar ko nostiprina demokrātiju un iestāžu izveidi, tiesiskumu un labu pārvaldību, kā arī veicina cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu visā pasaulē;
- c) uzlabot to darbību saskaņotību, kuras Savienība īsteno cilvēktiesību jomā, un panākt, lai cilvēktiesību jautājums tiktu iekļauts visās Savienības ārējās darbības jomās.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/346 (2019. gada 28. februāris), ar ko iecel amatā Eiropas Savienības īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos (OV L 62, 1.3.2019, 12. lpp.).

*3. pants***Pilnvaras**

Lai sasniegtu politikas mērķus, ESĪP ir pilnvarots:

- a) sekmēt to, ka tiek īstenota Savienības politika cilvēktiesību jomā, jo īpaši ES Stratēģiskais satvars par cilvēktiesībām un demokrātiju un ES Rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā, kā arī to, ka tiek īstenotas Savienības pamatnostādnes, instrumenti un rīcības plāni cilvēktiesību jomā, tostarp izstrādājot ieteikumus šajā sakarā;
- b) sekmēt to, ka tiek īstenotas Savienības nostājas, ko noteikusi Padome, par starptautisko humanitāro tiesību ievērošanas veicināšanu;
- c) sekmēt to, ka tiek īstenotas Savienības nostājas, ko noteikusi Padome, par atbalsta veicināšanu starptautiskajai kriminālajai tiesvedībai, jo īpaši tai, kas notiek atbilstoši Padomes Lēmumam 2011/168/KĀDP ⁽²⁾ par Starptautisko Krimināltiesu;
- d) palīdzēt spēcīgāk izskanēt Eiropas balsij, izmantojot dialogus par cilvēktiesībām ar trešo valstu valdībām un starptautiskajām un reģionālajām organizācijām, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citiem attiecīgajiem rīcībspēkiem, lai Savienības politiku cilvēktiesību jomā padarītu efektīvāku un pamanāmāku; vadīt svarīgus cilvēktiesību dialogus ar trešām valstīm;
- e) sekmēt to, lai Savienības politika un darbības cilvēktiesību aizsardzības un veicināšanas jomā būtu saskaņotākas un konsekventākas, jo īpaši sekmējot attiecīgas Savienības politikas izstrādi;
- f) apspriežoties ar dalībvalstīm, sekmēt to, lai b) un c) apakšpunktā minētās Savienības nostājas būtu saskaņotākas un konsekventākas.

*4. pants***Pilnvaru īstenošana**

1. ESĪP ir atbildīgs par pilnvaru īstenošanu AP pakļautībā.
2. PDK uztur privilēģētus sakarus ar ESĪP un ir galvenais ESĪP kontaktpunkts saziņā ar Padomi. PDK saskaņā ar savām pilnvarām, neskarot AP pilnvaras, dod ESĪP stratēģiskas norādes un politisku virzību.
3. ESĪP darbojas ciešā koordinācijā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un tā atbilstīgajiem dienestiem, lai nodrošinātu, ka to attiecīgais darbs cilvēktiesību jomā ir saskaņots un konsekvents.

*5. pants***Finansējums**

1. Finanšu atsaucis summa, kas paredzēta, lai segtu izdevumus saistībā ar ESĪP pilnvarām laikposmam no 2024. gada 1. marta līdz 2026. gada 28. februārim, ir 3 092 000 EUR.
2. Izdevumus pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Izdevumus pārvalda saskaņā ar ESĪP un Komisijas noslēgtu līgumu. ESĪP sniedz Komisijai pārskatu par visiem izdevumiem.

⁽²⁾ Padomes Lēmums 2011/168/KĀDP (2011. gada 21. marts) par Starptautisko Krimināltiesu un par Kopējās nostājas 2003/444/KĀDP atcelšanu (OV L 76, 22.3.2011., 56. lpp.).

6. pants

Komandas izveide un tās sastāvs

1. ESĪP saskaņā ar ESĪP pilnvarām un atbilstīgajiem piešķirtajiem finanšu līdzekļiem ir atbildīgs par komandas izveidi. Komandā iekļauj personas, kam ir īpašas zināšanas konkrētos politikas jautājumos, kuras vajadzīgas pilnvaru īstenošanai. ESĪP laikus informē Padomi un Komisiju par komandas sastāvu.
2. Dalībvalstis, Savienības iestādes un EĀDD var ierosināt personāla norīkošanu darbā pie ESĪP. Minētajam norīkotajam personālam atalgojumu maksā attiecīgi nosūtītāja dalībvalsts, nosūtītāja Savienības iestāde vai EĀDD. Turklāt darbā pie ESĪP var nosūtīt valstu ekspertus, ko dalībvalstis ir norīkojušas darbā Savienības iestādēs vai EĀDD. Starptautiskajiem personāla līgumdarbiniekiem ir kādas dalībvalsts valstspiederība.
3. Viss norīkotais personāls turpina būt nosūtītājas dalībvalsts, nosūtītājas Savienības iestādes vai EĀDD administratīvā pakļautībā, un tomēr tas veic savus pienākumus un rīkojas ESĪP pilnvaru interesēs.
4. ESĪP personāls tiek izvietots kopā ar attiecīgajām EĀDD nodaļām vai Savienības delegācijām, lai nodrošinātu to attiecīgo darbību saskaņotību un konsekveni.

7. pants

ES klasificētās informācijas drošība

ESĪP un ESĪP komandas locekļi ievēro drošības principus un minimālos standartus, kas ir noteikti Padomes Lēmumā 2013/488/ES ^(*).

8. pants

Piekluve informācijai un apgādes atbalsts

1. Dalībvalstis, Komisija, EĀDD un Padomes Ģenerālsekretariāts nodrošina, lai ESĪP var piekļūt jebkurai atbilstīgai informācijai.
2. Savienības delegācijas un dalībvalstu diplomātiskās pārstāvniecības attiecīgos gadījumos nodrošina materiāltehnisko atbalstu ESĪP.

9. pants

Drošība

Saskaņā ar Savienības politiku par tāda personāla drošību, kas izvietots ārpus Savienības, lai veiktu operatīvas darbības saskaņā ar Līguma V sadaļu, ESĪP saskaņā ar ESĪP pilnvarām un pamatojoties uz drošības situāciju viņa atbildībā esošajā teritorijā, veic visus praktiski iespējamus pasākumus visa ESĪP tiešā pakļautībā esošā personāla drošībai, īpaši:

- a) izveidojot konkrētu drošības plānu, kura pamatā ir EĀDD norādījumi un kurā ietverti konkrēti fiziski, organizatoriski un procesuāli drošības pasākumi, reglamentējot to, kā tiek pārvaldīta droša personāla pārvietošanās uz viņa atbildībā esošo teritoriju un droša pārvietošanās tajā, kā arī drošības incidentu pārvaldība, un paredzot ārkārtas situāciju plānu un evakuācijas plānu;
- b) nodrošinot, ka visam ārpus Savienības izvietotajam personālam ir augsta riska apdrošināšana atbilstīgi apstākļiem viņa atbildībā esošajā teritorijā;

^(*) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētās informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).

- c) nodrošinot, ka visi ESĪP komandas locekļi, ko izvieto ārpus Savienības, tostarp vietējie līgumdarbinieki, pirms vai tūlīt pēc ierašanās viņa atbildībā esošajā teritorijā ir piedalījušies atbilstīgā drošības apmācībā, kuras pamatā ir riska izvērtējuma pakāpe, ko minētajai teritorijai piešķir EĀDD;
- d) nodrošinot, ka tiek īstenoti visi saskaņotie ieteikumi, kas sniegti pēc regulāra drošības izvērtējuma, un – saistībā ar progresa ziņojumiem un pārskata ziņojumu par pilnvaru īstenošanu – rakstiski ziņojot Padomei, AP un Komisijai par šo ieteikumu īstenošanu un citiem drošības jautājumiem.

10. pants

Ziņošana

ESĪP regulāri sniedz mutiskus un rakstiskus ziņojumus AP un PDK. Vajadzības gadījumā ESĪP ziņojumus sniedz arī Padomes darba grupām, jo īpaši Cilvēktiesību jautājumu darba grupai. Regulāros ziņojumus izsūta, izmantojot "COREU" tīklu. ESĪP var sniegt ziņojumus Ārlietu padomei. Saskaņā ar Līguma 36. pantu ESĪP var tikt iesaistīts Eiropas Parlamenta informēšanā.

11. pants

Koordinācija

1. ESĪP dod ieguldījumu Savienības darbības vienotībā, saskaņotībā un efektivitātē un palīdz nodrošināt, ka visi Savienības instrumenti un dalībvalstu darbības ir saskaņoti, lai sasniegtu Savienības politikas mērķus. ESĪP darbības saskaņo ar darbībām, ko veic dalībvalstis un Komisija, kā arī attiecīgā gadījumā – citi ES īpašie pārstāvji. ESĪP regulāri sniedz informatīvus ziņojumus dalībvalstu pārstāvniecībām un Savienības delegācijām.
2. Uz vietas tiek uzturēta cieša saikne ar attiecīgajiem dalībvalstu pārstāvniecību vadītājiem, Savienības delegāciju vadītājiem, kā arī Kopējās drošības un aizsardzības politikas misiju un operāciju vadītājiem vai komandieriem un attiecīgajā gadījumā ar citiem ES īpašiem pārstāvjiem. Viņi dara visu iespējamo, lai palīdzētu ESĪP īstenot pilnvaras.
3. ESĪP uztur saikni un cenšas panākt darbību papildināmību un sinerģiju arī ar citiem starptautiskiem un reģionāliem rīcībspēkiem vadības līmenī un uz vietas. ESĪP cenšas uzturēt regulārus sakarus ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām gan vadības līmenī, gan uz vietas.

12. pants

Pārskatīšana

Šā lēmuma īstenošanu un saderību ar citām Savienības darbībām regulāri pārskata. ESĪP regulāri iesniedz Padomei, AP un Komisijai progresa ziņojumus un līdz 2025. gada 30. novembrim iesniedz visaptverošu ziņojumu par pilnvaru īstenošanu.

13. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Brišēlē, 2024. gada 26. februārī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
D. CLARINVAL